

Region Gävleborg
Regionfullmäktige

Budgetförslag för år 2024

1. ALLMÄNT

De förtroendevalda revisorerna är regionfullmäktiges organ för beredning av ärendet om ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt de enskilda ledamöterna i dessa.

Revisorerna har, enligt kommunallagens 12 kapitel, till uppgift att granska styrelsens, övriga nämnders samt fullmäktigeberedningars verksamhet.

Revisorerna skall pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt räkenskaperna är rättvisande den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig

Revisorerna skall årligen till fullmäktige avge berättelse med redogörelse för resultatet av den revision som avser verksamheten under föregående år.

Svensk kommunal revision står inför ett paradigmskifte. Med anledning av att en standard för kommunal räkenskapsrevision trätt i kraft och ska tillämpas av våra upphandlade yrkesrevisorer från och med år 2023 fordras en utökad resursram för revisionen.

Den nya standarden skall efterföljas i sin helhet vid granskning av räkenskaperna. Standarden bifogas.

Avseende den sk. räkenskapsrevisionen har såväl de förtroendevalda revisorerna som yrkesrevisorerna historiskt främst fått förlita sig på sed och praxis, vilket utgjort en risk för ojämn kvalitet och lett till osäkerheter i utförandet. SKR, FAR och Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer (Skyrev) har därför tillsammans tagit fram en standard för kommunal räkenskapsrevision för alla som utför räkenskapsrevision i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund. Standarden baseras på ISA (International standard of audit) med vissa tillämpningar kopplat till den kommunala särarten. ISA tillämpas redan idag på huvuddelen av svenska organisationer exempelvis kommunägda bolag, ideella föreningar, stiftelser, svenska kyrkan etc.

Den nya standarden gäller i sin helhet från 1 januari 2023. Med en standard på plats skapas jämförbarhet, förutsägbarhet och ökad kvalitet i räkenskapsrevisionen i landets kommuner. God revisions sed i kommunal verksamhet, som vi förtroendevalda revisorer har att följa, har också anpassats med anledning av den nya standarden. I.o.m. förändringar i god sed och implementeringen av Standard för kommunal räkenskapsrevision förändras kraven på yrkesrevisorernas insatser väsentligt. Omfattningen och djupet på granskning av räkenskaper ökar, liksom behovet av planering omfattande bland annat insamlande av dokumentation samt fördjupad förståelse för den kommunala organisationen. Den revision som skall genomföras kommer behöva omfatta en ökad grad riskbaserad revision vilket förändrar omfattningen och genomförandet i betydande grad.

Det är viktigt att påminna sig om att svensk kommunal och regional sektor omfattar enorma värden vilket innebär att den nya standardens ikraftträdande påverkar omfattningen och inriktningen på den revision som skall genomföras väsentligt.

Sammantaget gör vi bedömningen att dessa obligatoriska förändringar som vi enligt lag och god sed har att följa för att fullgöra vårt uppdrag kommer öka våra kostnader för granskning av räkenskaperna, och därigenom även kostnaderna att bedriva vår revision i enlighet med Kommunallagens krav och god sed i övrigt. Revisionen påtalar att den nya standarden kommer att innebära ökade kostnader vilket bedöms uppgå till cirka 250 000 kr.

Revisionen vill även påtala att vi har haft ökade omkostnader vilket det inte har tagits hänsyn till i budgetjusteringar. Det har under pandemiåren hanterats genom uteblivna kostnader för möten, kurser och konferenser. Revisionens bedömning är att kostnader för arvoden, kurser, konferenser och utbildningsinsatser samt revisorernas återgång till fysiska möten kräver en justering av budgeten på cirka 200 000 kr.

Vidare påtalar revisionen en ökad kostnad avseende indexuppräknings avseende upphandlade revisionstjänster vilket revisorerna bedömer uppgå till cirka 420 000 kr.

2. VERKSAMHETSBESKRIVNING

2.1 Verksamheten

Revisorernas arbete innefattar *årlig granskning av all verksamhet* som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Granskningen skall ske i den omfattning som följer av god revisions sed.

Varje enskild revisor bestämmer själv vilka granskningsåtgärder som skall vidtas för att fullfölja sitt uppdrag. Av praktiska skäl arbetar revisorerna dock som en grupp.

F R

Revisorernas arbete består främst av följande uppgifter:

- revisionssammanträden,
- årsplanering (riskanalys, årsplan),
- fastställande av granskningsplaner och uppdragsbeskrivningar,
- genomgång av handlingar, protokoll med bilagor,
- genomgång av granskningsrapporter från och bedömning av granskningsresultat samt ställningstagande till fortsatta åtgärder,
- medverkan i regionfullmäktige i samband med att rapporter anmäls
- sammankomster med företrädare för olika verksamhetsgrenar inom regionen, såväl politiker som tjänstemän,
- besök vid regionens olika enheter,
- deltagande i utbildningar och konferenser av olika slag inom revisionsområdet.

Revisionen omfattar:

- Region Gävleborgs styrelse, nämnder och beredningar,
- gemensamma nämnder (företagshälsovårdsnämnden, nämnd för Hjälpmedel SAM)
- samordningsförbund
- stiftelser,
- ekonomiska och ideella föreningar samt
- bolag.

2.2 Ekonomi/konsultmedverkan

Revisorernas budget år 2022 uppgick till 6,2 mnkr. Ca 4,7 mnkr utgör köp av tjänster.

Revisorerna biträds i sitt arbete av PwC. Efter upphandling tecknades nytt avtal att gälla från den 1 januari 2021 i två år med möjlighet till förlängning i ett + ett år.

3. VERKSAMHETSUTVECKLING

3.1 Regionens verksamhet

Regionrevisorerna följer den ekonomiska utvecklingen inom regionen via granskning av exempelvis delårsrapport och årsredovisning.

Några väsentliga områden för revisorerna att granska är ledning och styrning, måluppfyllelse utifrån fullmäktiges beslut, efterlevnad av beslut och riktlinjer samt åtgärder för att förstärka den interna kontrollen. Detta sker inom ramen för revisionens grundläggande granskning genom fördjupade revisionsuppdrag samt genom möten med ledamöter i berörd styrelse/nämnd.

Revisorerna ska genom sin granskning bidra till en effektiv verksamhet samt värna om demokrati och rättssäkerhet. Åtgärder för att exempelvis öka tillgängligheten,

utvecklad patientsäkerhet, nå en god regional utveckling m m ställer krav på kontinuerliga granskningsinsatser. Revisorerna granskar därför specifika områden inom sjukvården och Regionen Gävleborgs övriga ansvarsområden där riskerna bedöms vara högst. Verksamheten tenderar att bli allt mer komplex i kombination med en ökad sårbarhet inom flera områden.

Sammantaget innebär ovanstående fortsatt stora krav på revisionella insatser inom ett stort antal områden.

3.2 Revisorernas roll

Kommunallagen

Revisorerna arbetsätt regleras i huvudsak i Kommunallagen (12 kap). Revisorernas reglemente har uppdaterats successivt utifrån förändringar i Kommunallagen.

För att revisorerna skall kunna uttala sig i ansvarsfrihetsfrågan måste vissa minimikrav uppfyllas när det gäller revisionsinsatserna. Revisorerna skall granska och bedöma

- effektivitet och kvalitet – om verksamheten bedrivs ändamålsenligt
- produktivitet och god hushållning – om ekonomin är tillfredsställande
- riktig redovisning – om räkenskaperna är rättvisande
- intern kontroll och säkerhet – om den interna kontrollen är tillfredsställande.

Lagstiftningen anger tydligt att ”all verksamhet skall granskas årligen”. Utifrån en riskanalys bedömer revisorerna vilka granskningsinsatser som är mest angelägna.

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning:

Lagen anger hur bokföring och utformning av årsredovisning skall ske.

God revisionssed i kommunal verksamhet 2018:

Vägledande skrift för revisorerna och de sakkunniga yrkesrevisorerna i uppdraget att granska den regionens verksamhet. Skriften är framtagen av Sveriges Kommuner och Regioner.

3.3 Granskningens omfattning

Grundläggande granskning

År 2014 tillkom begreppet grundläggande granskning i God revisionssed. Under den senaste mandatperioden har Sveriges Kommuner och Region i samarbete med bland annat revisionsdelegationen preciserat och justerat innehållet och omfattningen i grundläggande granskning.

Grundläggande granskning genomförs av samtliga styrelser och nämnder varje år och innehåller

D
RR

- Granskning av måluppfyllelse
- Granskning av styrning och intern kontroll

Revisionen och lekmannarevisionen bedömer den struktur som styrelse och nämnder har för detta och hur den är integrerad i organisation, system och det löpande arbetet. Granskningen omfattar bland annat dialoger med styrelser och nämnder, löpande protokollsläsning och kontroll av nämndens internkontrollarbete.

Revisionen genomför också hearings/seminarier, verksamhetsbesök, och möten med valda tjänstemän.

Fördjupade granskningar

För att säkerställa att styrelse och nämnder genomför de beslut som regionfullmäktige antagit, efterlevnad av rutiner och direktiv, följsamhet till beslut/överenskommelser på nationell nivå samt har en ändamålsenlig verksamhet i övrigt genomför vi ett stort antal fördjupade granskningar under ett verksamhetsår. Valet av fördjupade granskningar görs utifrån en strukturerad riskanalys.

3.4 Samverkan

Revisorernas arbetsuppgifter har blivit fler och mera omfattande genom ändringar i regelverk. Samarbetet med andra regioner blir alltmer omfattande. Detta samarbete bör enligt vår uppfattning även innefatta samarbete inom revisionsområdet speciellt som vissa verksamheter i framtiden kommer att vara gemensamma. Ett exempel på samarbete inom revisionsområdet är mellan revisionskollegier inom Uppsala-Örebroregionen men även nationellt.

Förutom samarbete med andra regioner kommer samarbete med revisorer inom primärkommunerna att öka. En effektiv verksamhet förutsätter ett gott samarbete mellan huvudmännen. Under ett flertal år har samverkansgranskningar genomförts inom olika områden.

3.5 Arbetssätt

Antalet sammanträden beräknas till ca 15 under revisionsåret. Därtill kommer regelbunden utbildning och erfarenhetsutbyte med andra regioners revisorer. Detta sker dels vid revisionskonferenser av olika slag, dels i samband med möten med enskilda regioners revisorer. Resurser sätts därför av i budgeten för detta ändamål. Studiebesök kommer att genomföras inom länet och nationellt.

Revisorernas har även för avsikt att besöka förvaltningar för information och diskussion om väsentliga verksamhetshändelser.

Vår bedömning är att nivån på revisionsinsatser inom Region Gävleborg säkerställer att vi följer de lagar och rekommendationer som finns inom området.

4. EKONOMI

Regionfullmäktiges presidium utgör budgetberedning för revisorerna.

Revisorerna ser att behov revisionsinsatser är omfattande och att regionens står inför större förändringar och risker som rör bland annat införande av nytt vårdinformationssystem, omställning mot god och nära vård, hantering av framtidsbygget och arbetet utifrån agenda 2030. Den verksamhet som ligger inom ramen för de nämnder som Region Gävleborgs revisorer har att granska har årligen utökats avseende uppdrag och ansvar.

Vidare gör revisionen bedömningen att utifrån de obligatoriska förändringar som revisionen enligt lag och god sed har att följa för att fullgöra sitt uppdrag kommer att öka revisionens kostnader för granskning av räkenskaperna, och därigenom även kostnaderna att bedriva vår revision i enlighet med Kommunallagens krav och god sed i övrigt (se vidare beskrivning under 1. Allmänt).

Historiskt har revisionens budget sett ut enligt följande:

År	2019	2020	2021	2022	2023
Budget	6,3 mnkr	6,2 mnkr	6,2 mnkr	6,2 mnkr	6,3 mnkr

Notera att revisionen sedan 2019 inte har haft någon uppräknig. Revisionen har under denna period haft en löpande kostnadsutveckling som kräver hantering.

Revisionens äskande inför 2023 var 6,5 mnkr men tilldelades 6,3 mnkr. Revisionen lämnade in ett tilläggsäskande för 2023 till regionfullmäktige den 3 april 2023 om 486 000 kr för bland annat ökade kostnader på grund av ny standard för räkenskapsrevision.

Revisionen äskar 7 170 000 kr för år 2024 för att klara sin verksamhet.

5. HEMSTÄLLAN

Revisorerna hemställer

att regionfullmäktige för revisionsverksamheten år 2024 anvisar 7 170 000 kronor.

S
R

Gävle 2023-04-24

För Region Gävleborgs revisorer

Sven-Erik Lindestam
Ordförande

Petri Ritola
Vice ordförande